

TÁJÉKOZTATÓ

A fizetési kártyás vásárlások több mint fele érintéssel történt

Budapest, 2016. december 15. – 2016 harmadik negyedében a Magyarországon kibocsátott fizetési kártyák száma átlépte a 9 millió darabot. Az érintéses fizetést lehetővé tevő POS terminálok száma jelentősen, közel 9 százalékkal emelkedett, többek között ennek is köszönhetően a negyedév során lebonyolított összes fizetési kártyás vásárlás tranzakció több, mint fele történt az új technológia használatával. A fizetési rendszerekben a likviditás 2016 harmadik negyedében érdemben nem változott, továbbra is bőségesnek tekinthető.

2016. harmadik negyedében a fizetési számlák száma nem változott, az összesen 10,4 millió darab számlából 9,5 millió darabot nyitottak természetes személyek és 79 százalék volt az interneten vagy célszoftver segítségével hozzáférhető számlák száma. Az elsődlegesen fizetési célra használt fogyasztói számlák száma meghaladta a 6,6 millió darabot, ami az összes forint számla 71 százalékát jelentette. A hazai kibocsátású fizetési kártyák száma a kismértékű emelkedés eredményeként átlépte a 9 millió darabos határt, amelyből 7,6 millió darab (85 százalék) volt betéti kártya, 1,4 millió darab pedig hitelkártya. Tovább bővült az érintőkártyák száma, így már a hazai kártyák több mint 60 százaléka alkalmas az érintéses fizetésre. A biztonságos internetes fizetést lehetővé tevő virtuális kártyák száma a korábbi időszakok mérsékelt ütemű növekedésének eredményeként mintegy 690 ezer darab volt a negyedév végén. A fizikai elfogadóhelyek 85 ezer darabot meghaladó száma nem változott számottevően az előző negyedévhez képest, az elfogadóhelyeken üzemelő POS terminálok száma ugyanakkor közel 3 százalékkal bővült és már megközelíti a 108 ezer darabot. Jelentősen, közel 9 százalékkal nőtt az érintéses fizetést lehetővé tevő terminálok száma, amelynek köszönhetően a terminálok mintegy három negyede alkalmas az érintőkártyás fizetésre.

Továbbra is jelentősen nő a hazai fizetési kártyás vásárlási forgalom. A magyarországi elfogadói hálózatban hazai kibocsátású kártyákkal 869 milliárd forint összértékben lebonyolított több mint 127 millió darab vásárlási tranzakció 23 százalékos emelkedést jelentett értékben és közel 20 százalékos bővülést darabszámban az előző év harmadik negyedéhez képest. A vásárlásokon belül az érintéses fizetések aránya tovább nőtt, kétszeresére emelkedett a darabszám (67,8 millió darab) és két és félszeresére a vásárlások összértéke (323 milliárd forint). Ezzel szemben a fizikai elfogadóhelyeken lebonyolított hagyományos tranzakciók forgalma csökkent, darabszámban negyedével (közel 51 millió darab tranzakció), értékben pedig 11 százalékkal (458 milliárd forint) 2015 azonos időszakához képest. Ennek eredményeként a teljes vásárlási forgalom – az internetes, postai, telefonos kártyás vásárlásokat is beleértve – darabszámban 53 százaléka, értékben 37 százaléka történt a kényelmes és gyors érintéses fizetéssel. Az érintéses fizetések átlagértéke továbbra is lényegesen alacsonyabb a hagyományos tranzakcióknál (4769, ill. 9034 forint), azaz az új technológia elterjedésével egyre több, elsősorban készpénzes, kis értékű tranzakció kiváltása vált lehetővé. Folytatódott az internetes vásárlási forgalom számottevő bővülése (darabszámban közel 37 százalékos, értékben közel 41 százalékos az emelkedés), azonban a 81 milliárd forint értékben lebonyolított közel 7,5 millió darab tranzakció még mindig csupán a teljes vásárlási forgalom 9, illetve 6 százalékát teszi ki. A kártyás

kézpénzfelvevételek értéke kis mértékben, 2 százalékot meghaladóan nőtt 2015 harmadik negyedévéhez képest, a felvett pénz összértéke gyakorlatilag nem változott, átlagértékük pedig meghaladta a 65 ezer forintot.

Az egyedi forintátutalások száma az előző év azonos időszakához viszonyított 2 százalékos emelkedésnek köszönhetően meghaladta az 55 millió darabot, értékben pedig 141 ezer milliárdos forgalmat eredményezett a több mint 12 százalékos bővülés. Az elsősorban közüzemi és egyéb rendszeres számlák fizetésére használt csoportos beszedések száma 3 százalékkal (17,3 millió darab), értéke pedig 2 százalékkal (183 milliárd forint) nőtt az előző év azonos időszakához képest.

2016 második negyedévében a kibocsátói oldalon elkövetett fizetési kártyás visszaélések száma mintegy 9100 darab volt, a visszaélésekkel okozott kár értéke pedig 321 millió forint. A teljes kártyás vásárlási forgalomhoz viszonyítva a visszaélések aránya továbbra is rendkívül alacsony, a darabszámot tekintve kevesebb, mint 0,01 százalék, értéküket nézve pedig a 0,03 százalék. A korábbi időszakokhoz hasonlóan a visszaélések elsősorban a kártya fizikai jelenlétét nem igénylő, főként internetes vásárlási tranzakciókhoz kapcsolódnak, az esetek 72 százaléka, míg az okozott kár több mint 70 százaléka köthető ehhez a forgalomhoz. A tranzakciók irányát tekintve pedig leginkább a határon átnyúló tranzakciók érintettek, a darabszámot tekintve közel 80 százalék, a visszaélésekkel okozott kár vonatkozásában pedig mintegy 91 százalék az ilyen visszaélések aránya. A fogyasztóknak kedvező jogszabályi háttér miatt a pénzforgalmi szolgáltatók által a negyedév során lekönyvelt teljes kibocsátói oldali kárnak (272 millió forint) csak kevesebb, mint 8 százalékát kellett a kártyabirtokosoknak viselniük. Az elfogadói oldalon több mint 1000 darab visszaélés történt, amelyekkel 48 millió forintos kárt okoztak.

A VIBER forgalom tekintetében tovább folytatódott a korábbi negyedévekre jellemző tendencia: a forgalom értéke 2016 harmadik negyedévében – az előző év azonos időszakához mérten –, továbbra is jelentősen (mintegy 15 százalékos mértékben) csökkent, míg a tételszámok esetén enyhe (6 százalékos) növekedés észlelhető. Így a vizsgált időszakban 386 000 darab tétel teljesült a VIBER-ben, mintegy 260 000 milliárd forint értékben. A forgalom értékében bekövetkezett csökkenés főképp az ún. bankközi tételek¹ visszaesésének, valamint a kéthetes MNB-betét kivezetésének tudható be. Érzékelhető az irányadó három hónapos betét augusztusi ritkításának hatása is, júliusról szeptemberre mintegy 37 százalékkal csökkent a kapcsolódó tételek forgalmának értéke a VIBER-ben, így a júliusban teljesült 691 milliárd forintról mintegy 437 milliárd forintra csökkent a három hónapos betétek forgalma.

A VIBER-tagok likviditása rendszerszinten továbbra is megfelelő mértékű. A pénzforgalmi célra felhasználható likviditás szintje érdemben nem változott az előző negyedévéhez képest. Negyedéven belül, augusztusról szeptemberre érzékelhető csupán kis mértékű (8 százalékos) visszaesés, elsősorban a záró számlaegyenlegek szintjének csökkenése következtében. A pénzforgalmi likviditás megfelelő mértékű, melyet jól mutat, hogy az előző időszakhoz hasonlóan az alsó- és felső likviditási korlátok nem sérültek. A VIBER tag hitelintézetek forgalmuk lebonyolításához továbbra sem kényszerülnek hitelkeretük jelentős használatára, a maximális hitelkeret-kihasználtság értéke (MHKK) rendszerszinten gyakorlatilag nem változott (szintje továbbra is 6-10 százalék). A bankok pénzforgalommal kapcsolatos likviditáskezelésének egyik meghatározó eszköze a VIBER tranzakciók napon belüli időzítése, melyben változás nem történt az előző negyedévhez képest. Az MNB javára zárolt értékpapír

¹ A közvetlen VIBER-tagok egymásnak küldött tranzakciói, ahol küldő és fogadó oldalán egyaránt hitelintézet áll.

portfólió összetételében lényeges változás nem volt, az állampapírok részaránya továbbra is rendkívül magas, 70 százalékos.

Az előző év azonos időszakához képest a BKR elszámolási forgalmának tételszáma 2 százalékkal, a forgalom értéke pedig 6 százalékkal nőtt 2016 harmadik negyedévében. Ebben az időszakban mintegy 72 millió darab tranzakció került elszámolásra, 23 ezer milliárd forint értékben. 2016 harmadik negyedévében egyedül szeptember hónapban fordult elő tranzakció átgörgetés, melynek számossága és értéke rendszerszinten továbbra is elhanyagolható. A jelenség összesen három BKR-tagot érintett.

A KELER KSZF által garantált azonnali és származékos tőkepiaci forgalom egyaránt csökkent 2016 harmadik negyedévében az előző negyedévhez képest. A nyitott kötésállomány szintje viszont mintegy 7 százalékkal nőtt a származékos piacon 2016 júniusához viszonyítva.

MAGYAR NEMZETI BANK
PÉNZÜGYI INFRASTRUKTÚRÁK IGAZGATÓSÁG
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Részletes táblázatok: [Pénzforgalmi táblakészlet](#)

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu